

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

ha- Boneh

Lemberg, Shanah 1 (1904) ; damit Erscheinen eingestellt

לארשי 'קקוחל יבל.

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12870](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12870)

לבי לחוקקי ישראל.

כבר צוהו קמאי דקמאי רבנן קשישאי כי ראוי להרבנים גדולי הדור כי ישנוחו על מסדרי הלוחות לבל תצא מכשלה מת"י (ראה בשו"ת חתם סופר ח"ו סי' ל"ה) ומקום הניחו לי להתגדר בו להעיר אוזן כי נחויץ מאוד להדפיס בהלוחות זמני ליקוי הזמנה הלבנה אשר יקרו ויאתיו במשך השנה ובפרט הליקוים אשר יראו בארצות ארופא, כי כמה פעמים יולד ויוצמה מזה השתנות הדין בדיני זמני קידוש לבנה ונפקא מינה רבתי בזה לענין דינא כאשר אבאר:

בש"ס סנהדרין דף מ"א ע"ב איתא דאין לברך על הלבנה אלא עד שיתמלא פנימטה ואנן פסקינן כנהרדעי דאמרו עד ששה עשר ורוב הפוסקים העלו להלכה כי אין לברך עלי' אלא עד ט"ז ימים משעת המולד ע"י ברמב"ם הלכות ברכות פ"י ובשיע אור"ח סי' תכ"ו שהביא הרמ"א ז"ל בשם תשובת מהר"ל כי אין לקדש אותה אלא עד הצי זמן כ"ט ימים ו"ב שעות תשצי' חלקים מרגע המולד, וע' בדבריו רבנו הב"י בטור אור"ח סי' תכ"ו שהביא דבריו מהר"ל וכתב שם אשר אם ה"י ליקוי לבנה שאנו רואים מיגוד אמיתי בודאי שאין לברך עליה אח"כ אבל בסתמא סמכינן על החשבון שמסרו לנו רבותינו שהוא מולד השוה (היינו מולד האמצעי) אפי' אם ה"י ליקוי חמה שהוא מולד האמיתי קודם המולד שלנו — והרמ"א שם בדרכי משה תמה על דבריו הב"י דמ"ש אם הננו רואים את המולד האמיתי בליקוי לבנה או בעת ליקוי החמה בשעת המולד שאז הוא רגע המולד ממש ע"ש שתירין בדוחק.

אולם זאת ברור להלכה מדבריו רבנו הב"י כי אחר ליקוי לבנה אין לקדש אותה בברכה כי אז נתמלא פנימטה של לבנה והיא במילואה ממש כי אח"כ מתמעט אור הלבנה הלוך וחסור ע"י פרמ"ג סי' תכ"ו. והנה בשעת שם הביא דבריו הנו"ב שאם ה"י השמים מכוסים בעבים והזמן מצומצם שבעוד אשר ימרו הצבור תפלת שיע יעבור זמן קידוש לבנה צריך להפסיק בק"ש וברכות' ולקדש את הלבנה וע"ש בנוב"י מה"ק האור"ח סי' מ"א שכתב שם כן גם לענין אם לא יכלו לקדש את הלבנה עד י"ד אדר' ובאמצע קריאת המגילה נראתה הלבנה צריכים להפסיק קריאתה ולקדש את הלבנה אם הוא בזמן שאחר קריאת המגילה יעבור זמנה ע"ש ובשו"ת אמרו נועם סי' ל"א העלה להלכה שמותר לקדש את הלבנה באמצע קריאת המגילה אפי' אם יש עוד שהות לקדשה כל הלילה אולם הגאון מהר"ז מרגליות בשער אפרים שער נ"ז פסק כהנו"ב. והנה זה וודאי ברור אם נראה ליקוי לבנה אחר אמצע כ"ט ימים ו"ב שעות תשצי' חלקים משעת המולד היינו אחר י"ד מעל"ע י"ח שעות ו"ב מינוטין אחר מולד האמצעי שאנו מחשבים כאשר יקרה כמה פעמים כי ליקוי הלבנה הוא מאוחר הרבה שעות אחרי כלות זמן קידוש לבנה המצוין בלוחות לפי השבון מולד האמצעי או וודאי אסור להפסיק את קריאת המגילה או בק"ש וברכות' כדי לקדש את הלבנה לפ"ד הנו"ב אע"ג שאח"כ יכלה זמן קידוש לבנה לפי השבון מולד האמצעי דהא יש עדיין שהות לקדש אותה אח"כ עד זמן הליקוי אשר אך אז נתמלא פנימטה בנודע ואם כי רבנו הב"י לא כתב בפירושו אם מותר לקדש את הלבנה אפי' אחר כלות אמצע כ"ט י"ב תשצי' מהמולד האמצעי אם הוא לפני הליקוי בעת שנדע כי לא נתמלא עוד פנימטה יען כי יהי' הליקוי אח"כ. בכ"ז אם לא בפירוש אתמר מכללא נשמע כי ודיעת החפזות אחת היא. כי כמו אשר לאחר הליקוי אין לקדש אותה אפי' לא עבר עוד זמן אמצע כ"ט י"ב תשצי' מהמולד האמצעי מפני כי בעת הליקוי כבר נתמלא פנימטה כמו כן

שיעשה
זלת א'
שה באחר
נפ"תחו ל'
יד האלה
לא יאמינו
בו כי לפי
זה בזאת
המפורסם
ום כתוב
חלב נב
ת שיגבה
גדולים
חברו כי
חלב...
במדומי
דאלווא
ד אשר
ת אשר
אשה.
רבות
בנים.
הנקרא
בעין
ת נוזל
הרופא
ומחבר
י לא
סיסים
ת הן
דבר
אחת
נורא
דות

לקח טוב

להיפך קודם הליקוי מותר לכרך עליו אפי' עבר חצי זמן כ"ט י"ב תשציג כי עד הליקוי לא נתמלא עוד פנימטה וברכת קידוש לבנה הלא תלוי אך בזה אם נתמלא פנימטה או לא נתמלא כדמוכה מהשים סנהדרין הג"ל ואך זמני קביעות המועדים וריח תלוי לפי מולד ירושלים וברכת קידוש לבנה תלוי הוא בכל מקום אם הננו דואים אם לא נתמלא עוד פנימטה של לבנה [ובזה מיושב קושיות הפרטיג בס"י תב"ו בא"א ס"ק י"ב זע' בדבריו הבי'] ואך בסתמא סמכינן גם על קידוש לבנה לפי חשבון מולד האמצעי כמ"ש הבי'. וע"כ ראוי ונכון כי בלוחות השנה לישראל יהיו נדפסות גם זמני הליקוי למען לא יצטרכו להפסיק בכדי בק"ש או באמצע קריאת המגלה אם לא יוכלו לקדש אותה עד הזמן ההוא כי לפעמים יקרה הליקוי אחר אמצע כ"ט י"ב תשציג. וכן לפעמים אם יהיו פני השמים מכוסים בעבים עד כלות זמן כ"ט י"ב תשציג ולא יקדשו אותה עוד ואם יהיו נדפס בהלוחות מוזמן הליקוי או ידעו כי יכולין עוד לקדש אותה בברכה עד אחר הליקוי אם הליקוי יהי' אחר כלות זמן כ"ט י"ב תשציג. וכן להיפך כמו למשל סוף זמן קידוש לבנה של חודש ניסן ההאי שתא הוי' רשום בהלוחות כי זמנה כל ליל א' דפסח לפי חשבון מולד האמצעי ובאמת לא הוי' זמן קידוש לבנה כל הלילה כי בשעה 11, מינוט 34 קודם חצות או הוי' ליקוי לבנה עד שעה 2, מינוט 52 אחר חצות ועל גדולי הדור עיני העדה להזהיר את מסדרי הלוחות כי ידפיסו את זמני הליקויים באיזה שעה ובאיזה רגע יהיו ובחודש אשר יהיה בו הליקוי יצינו את סוף זמן קידוש לבנה עד הליקוי אע"י דע"פ חשבון מולד האמצעי יהי' סוף זמן קידוש לבנה מוקדם או מאוחר מוזמן הליקוי. ומצוה לפרסם.

מאד"ן בחודש זיו תרס"ג. אליעזר סג"ל צוקערבראד.

לקח טוב.

תנא רבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא שנאמר הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות (סיום מס' נדה)

כמו כל הדברים ההווים אשר היוונם נפרץ בכל עת ובכל שעה אשר לו יהיו מפלאי התבל אין איש מתפעל מהם ולא ישימו עליהם לב כן גם המאמר הזה אשר הצגתי בזה מפאת ההרגל שהרגלנו בו לאומרו בכל יום לכן אין איש שם על לב עליו להבינו על בריו אשר אמנם כן כולו מקשה הוא. א"י) אומרו מובטח לו שהוא בן עולם הבא ומדוע לא אמר שיהי' לו חלק לעולם הבא? ב"י) אם כוונתו על רב טוב הצפון לשכרו בעולם הבא הלא כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא? ולמען להסר את מסוכתו ולבוא פנימה אל אדרי משכיתו להבין שמועה ולקחת לקח טוב אשר ילמד לענוים רכבי החיים הנצחיים. עלינו להטיף דברים אחרים על "שאלת היהדות" המנסרת כעת בשמי ישראל, ובוקעת חלוני רקיע היהדות: